

1808 – 1809

Finska kriget

Finland var Sverige

Finland
Was
Sweden

Grand Duchy of
Finland, 75 kopek
assignat (1824)

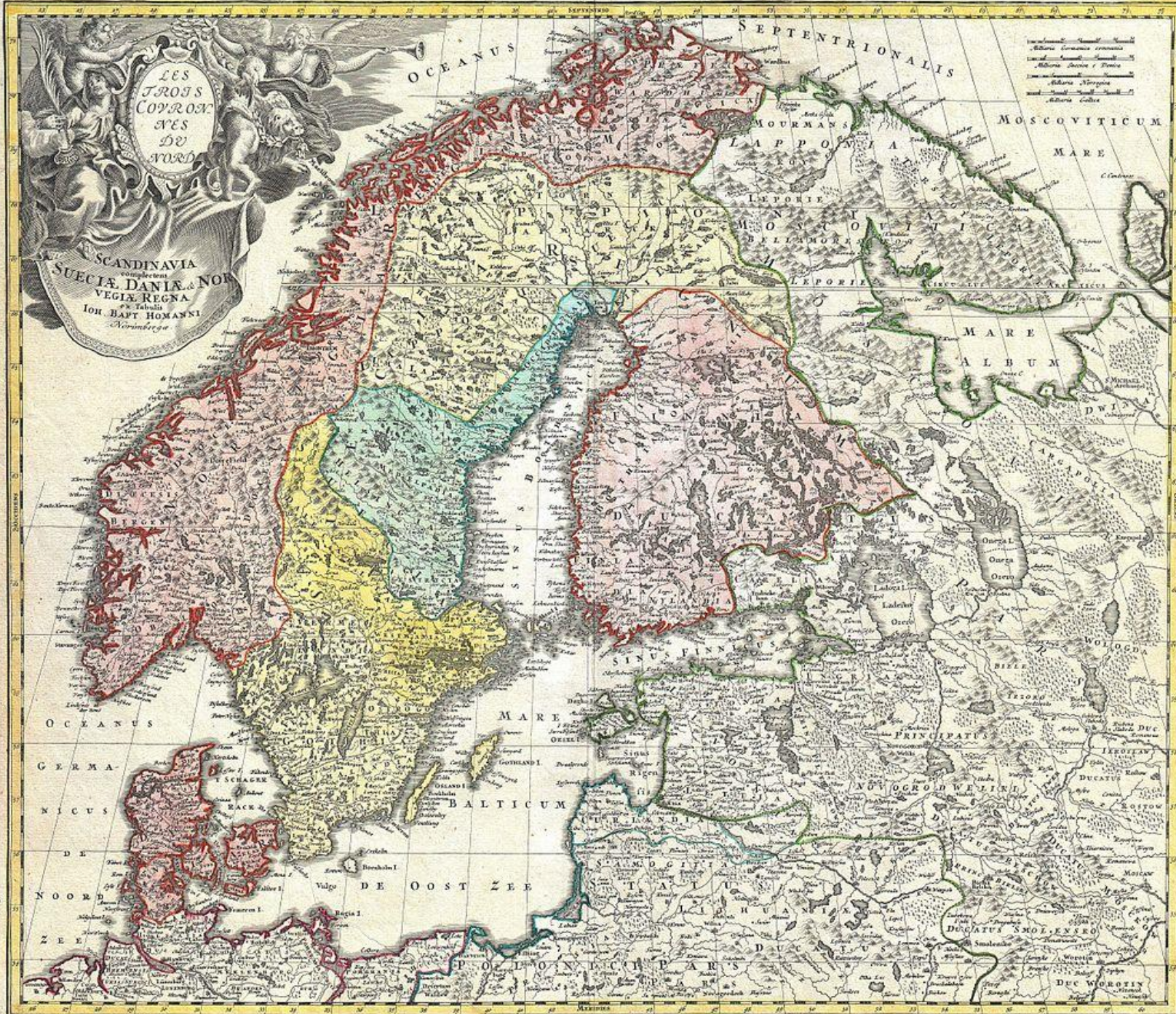

1150

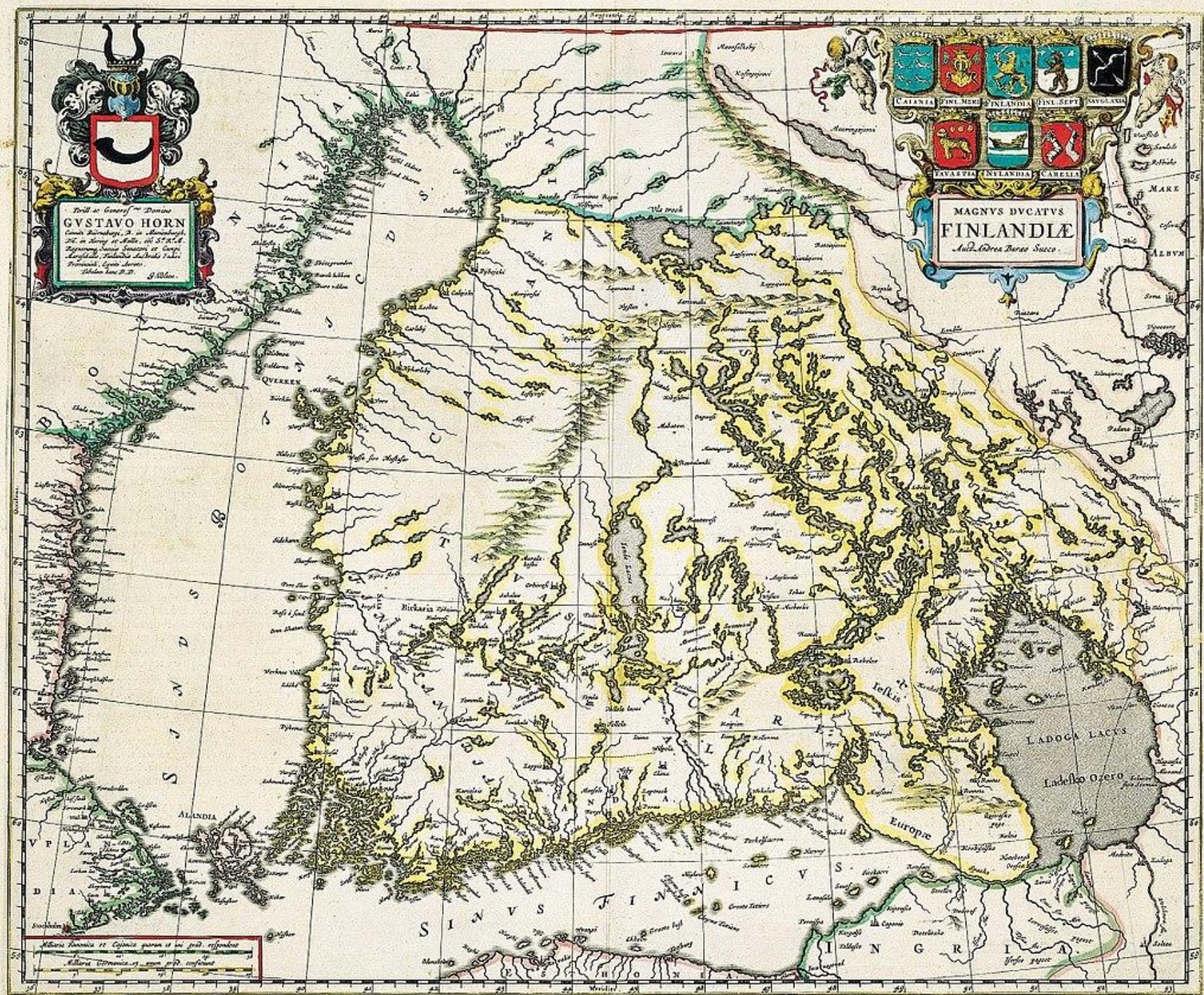
1150 – 1809
Sverige

1809-1917
Rysslan

1917-
Finland

Finland
var
Sverige

**Finland
år 1662**

Sveriges mest omfattande
utbredning

GUSTAV II ADOLF NÖJD VID FREDEN I STOLBOVA 1617

**"jag hoppas att det skall bliva
svårt för ryssen att hoppa över
den bäcken"**

ÅR 1617

**Sverige fick genom avtalet (Freden i Stolbova 1617)
lätt försvarade gränser mot Ryssland längs sjöarna
Ladoga och Peipus**

1617 – Sverige och Ryssland sluter freden i Stolbova, vilken gör slut på ingermanländska kriget, som har varat sedan 1610. Sverige erhåller Ingermanland och Kexholms län längst in i Finska viken, vilket gör att Ryssland för nära 100 år framåt är utestängt från Östersjön, medan det svenska Estland och Livland är hopbundet landvägen med det övriga svenska riket. I gengäld erkänner Sverige Michail Romanov som rysk tsar och tvingas ge upp planerna på att placera en svensk kandidat på den ryska tronen. Preliminära fredsförhandlingar inleddes i augusti 1615 men ryssarna vägrade förhandla så länge Gustav II Adolf belägrade det ryska fästet Pskov. Denne hävde belägringen den 17 oktober och förhandlingar kunde börja i januari 1616 i Diderino med Jakob De la Gardie i spetsen för den svenska delegationen. Jakob I av England deltog också, kanske mest för att säkra Englands handelsvägar till Ryssland via ishavshamnarna (svenskarna krävde bland annat Archangelsk). Även en holländsk delegation under Reinald Brederode deltog. Den danska delegationen uteslöts innan förhandlingarna avslutats. Sveriges mål var att utestänga ryssarna från alla hamnar vid Östersjön och skydda Finland vid Ladoga.

Medlare var John Mericke, det engelska Moskvakompaniets agent i Ryssland. Inför hotet om att Polen skulle sluta ett stillestånd med Sverige och tillsammans återuppta kriget gav ryssarna vika och fredsavtalet undertecknades i medlaren John Merickes hem i Stolbova.

Sverige fick genom avtalet lätt försvarade gränser mot Ryssland längs sjöarna Ladoga och Peipus: Gustav Adolf lär ha kommenterat: "jag hoppas att det skall bliva svårt för ryssen att hoppa över den bäcken". Ryssland blev utestängt från Östersjön eftersom Sverige nu ägde en sammanhängande landremsa med Karelen, Kexholms län, Ingermanland och Estland. Denna avstängning ledde till fortsatta konflikter mellan länderna, och nederlaget i det Stora nordiska kriget då Ingermanland och Estland och delar av Karelen avträdde till Ryssland.

Karelen

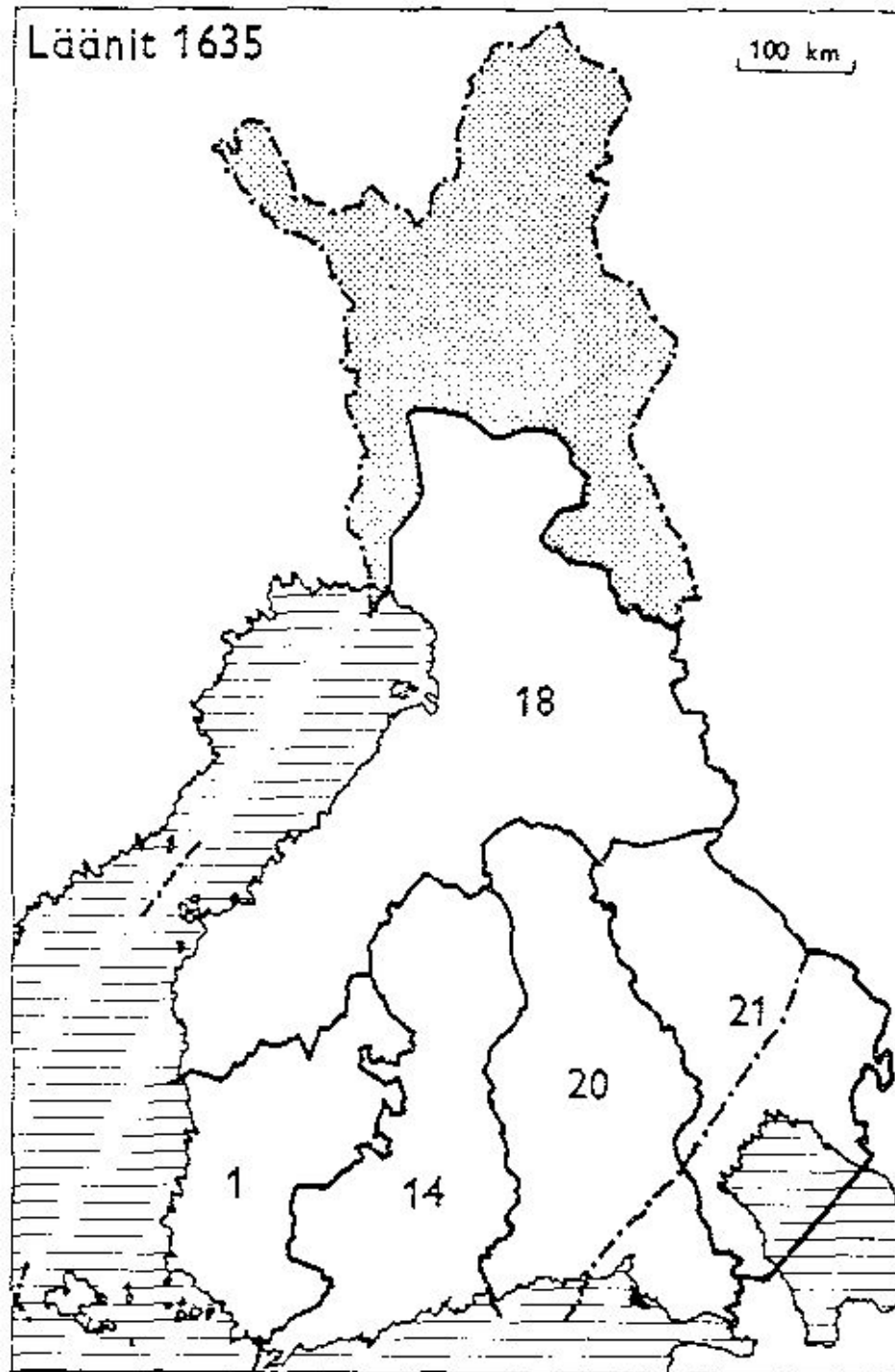
Finska Karelen kan delas upp i Norra Karelen och Södra Karelen. Östkarelen (som även kallas Fjärrkarelen) kan delas upp i Vita Karelen (även kallat Vitahavskarelen) och Olonets-Karelen (oftast enbart Olonets eller Aunus). Ladogakarelen och Karelska näset påverkades av att gränserna drogs om under andra världskriget. Under det tredje svenska korståget (1293–95) erövrade svenskarna, under Torkel Knutsson, Karelens västra del och grundade staden Viborg. Nöteborgstraktaten av år 1323 delade Karelen mellan de två länderna; gränsen norr om Ladoga förblev dock mycket diffus och det blev under 1500-talet omtvistat mellan Sverige och Ryssland ifall gränsen dragits till Bottenviken eller till Norra Ishavet; samma fråga har också sysselsatt moderna historiker. Viborg kom även att bli provinshuvudstad i den del som vissa gånger kallades för "Svenska Karelen" och andra gånger för "Finska Karelen". I och med den administrativa reformen 1634 kom staden att bli huvudort i Viborgs och Nyslotts län. Området kring Ladogasjön kom att bli Kexholms län.

Karelska dräkten av Pehr Hilleström, 1782-1810

**FINLANDS LÄN 1634: 1: ÅBO OCH
BJÖRNEBORG, 14: NYLAND OCH
TAVASTEHUS, 18: ÖSTERBOTTEN, 20:
VIBORG OCH NYSLOTT, 21: KEXHOLM**

**Viborgs och Nyslotts län var ett svenskt län
1634-1721. Genom Freden i Nystad 1721
avträdde den östra delen av länet till Ryssland,
och återstoden av länet bytte namn till
Kymmenegårds och Nyslotts län.**

Ryssland anfaller Sverige 1808

Finska kriget även kallat 1808–1809 års krig, utkämpades mellan Sverige och Kejsardömet Ryssland. I detta krig stöddes Sverige av Storbritannien, medan Ryssland stöddes av Republiken Frankrike (ofta kallat första franska kejsardömet), samt dess talrika bundsförvanter (bland andra Danmark-Norge). Kriget utkämpades som ett led i Napoleonkrigen. Kriget bröt ut som en konsekvens av att tsar Alexander I av Ryssland och kejsar Napoleon I slutit fred i Tilsit i juli 1807. Uppgårelsen förpliktade Alexander I att gå till angrepp mot Sverige ifall landet inte bröt sina förbindelser med Storbritannien och gick med i Napoleons handelsblockad mot Storbritannien.

Kriget fick stora följder för det svenska riket, eftersom Sverige förlorade hela området Finland och landskapet Österbotten till Ryssland. De förlorade områdena blev sedan ett storfurstendöme och blev därmed en del av det ryska imperiet fram till sin självständighet 1917.

Bakgrund

I ett brev från Napoleon till Alexander, skickat den 2 februari 1808, råder Napoleon Alexander att flytta Sverige och svenskarna så långt från St. Petersburg som möjligt. Detta innebar att Alexander fick fria händer i Finland och mot Sverige. Brevet kom dock fram först tre dagar efter angreppet inleddes.

Den svenska regeringen var inte helt oförberedd på ryska aggressioner, utan var väl underrättad om situationen vid gränsen och man hade dessutom grundat en krigsberedningskommitté som skulle sörja för planeringen inför det väntade kriget. Den svenske ambassadören i Sankt Petersburg, Curt von Stedingk såg till att skicka hem underrättelser om ryssarnas uppmarsch inför den kommande kampen.

Den svenska krigsberedningskommittén ansåg att de svenska styrkorna i Finland skulle ha svårt att försvara hela landet i händelse av ett ryskt anfall, och därför förberedde man en överraskande plan. Den svenska armén skulle retirera i riktning Uleåborg, medan de södra delarna av Finland uppgavs och ockuperades av ryssarna och det svenska försvaret upprätthölls med stöd av fästningarna Sveaborg och Svartholm. Ryska armén skulle därmed få utdragna underhållslinjer. När våren kom och den svenska armén var fulltalig och förstärkt skulle man gå till motanfall från norr och med hjälp av flottan, och förbanden i fästningarna i söder, återerövra hela Finland i en kniptångsmanöver.

För kejsar Alexander var erövringen av det finska området endast ett nödvändigt ont för att upprätthålla förpliktelserna mot Napoleon, och han behövde ett snabbt, oblodigt krig för att en gång för alla stävja arvfienden Sverige. För det behövde tsaren också ett välvilligt Finland, vilket betydde att han var villig att gå långt i sina ansträngningar att hålla finländarna nöjda och pacificerade.

Ryssarna planerade och genomförde kriget med utgångspunkten att området Finland och landskapet Österbotten skulle inkorporeras i det ryska kejsardömet. De laddade upp vid gränsen med 24 000 man som ställdes under general Fredrik Vilhelm von Buxhoevden. Många av männen var veteraner från krigen mot Napoleon, krigshärdade soldater med hög stridsmoral, kunskap och disciplin.

Den ryska krigsplanen var väl genomtänkt och byggde på grundlig kännedom om Finlands strategiska förhållanden. Man hade skaffat sig detaljerade underrättelser om den blivande fiendens stridskrafter, krigsskådeplatsens beskaffenhet, befolkningens tänkesätt och så vidare. Bland annat hade en rysk major vistats i Helsingfors från 1806 till början av 1808 för att "köpa gevär" och fått tillträde till Sveaborg, där han gjort sig väl bekant med förhållandena. En annan person, en rysk kapten, reste på nyåret 1808 omkring som handelsresande över östra Finland och avgav en noggrann rapport om landets beskaffenhet, försvarsanstalter, spannmålstillgångar och befolkningens sinnesstämning. Vid fälttågsplanens utarbetande hade också överlöparen Göran Sprengtporten gett ryssarna råd och anvisningar.

Alexander I hade skjutit upp sitt anfall till på vintern. Detta dels för att inte behöva riskera att den brittiska flottan skulle uppträda i Finska viken och att de finska trupperna skulle kunna få förstärkningar från moderlandet, dels för att hinna försäkra sig om Danmarks medverkan. Han var angelägen om att slaget skulle drabba Sverige oförberett.

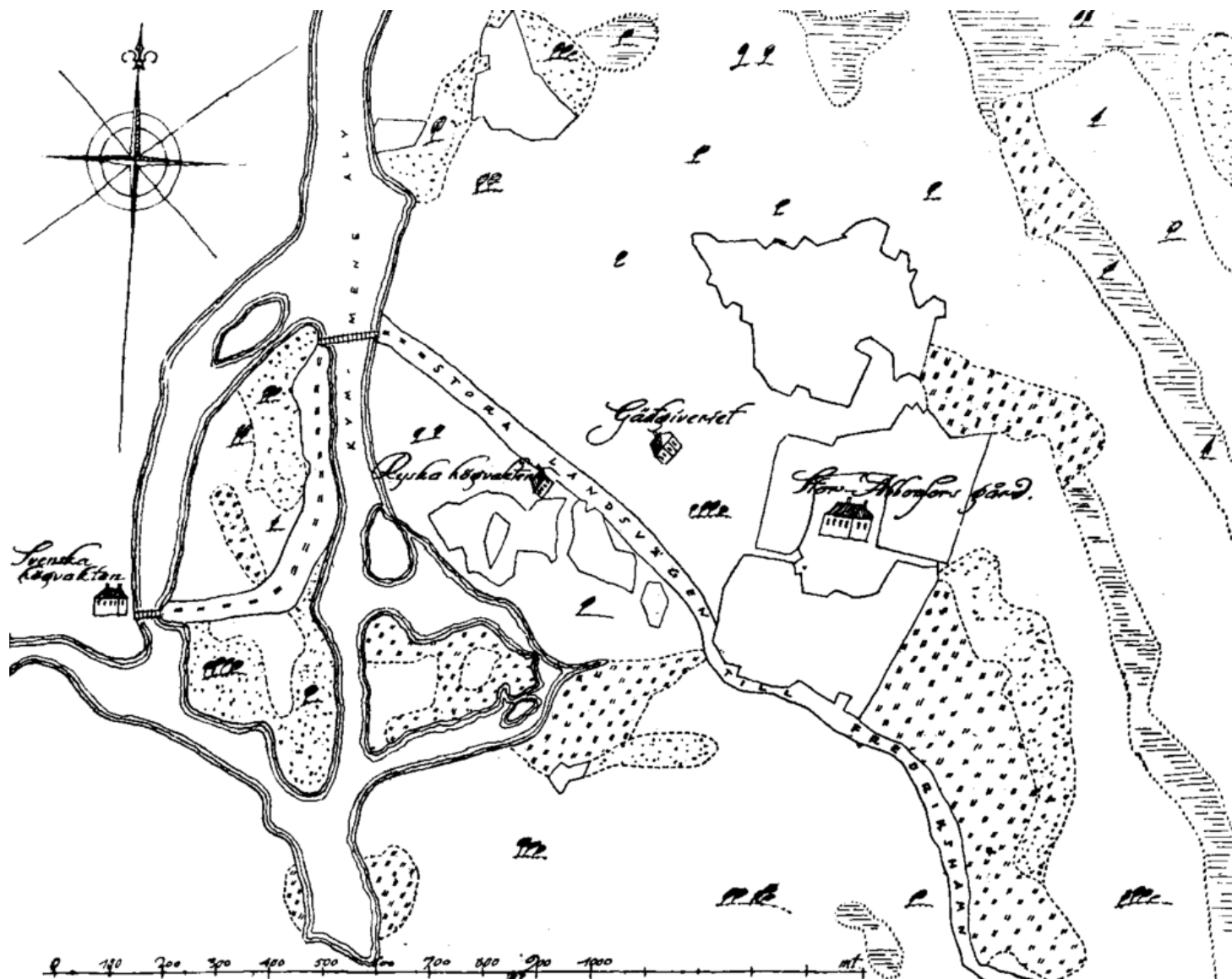
Den ryske ministern i Stockholm, David Alopaeus, besvarade alla anmärkningar rörande de ryska rustningarna vid Finlands gräns med att han inte kände till några sådana åtgärder. Fem dagar före krigsutbrottet hade Stedingk ett samtal med tsaren och frågade Alexander om orsakerna till de stora truppsammandragningarna vid finska gränsen. Den ryske kejsaren bedyrade då: "Faran för Ert land kommer ej från min sida. Gud är mitt vittne, att jag icke eftersträvar en enda by av Er konungs stater."

Abborfors (Finland) var åren 1743–1809 gränsort mellan Sverige och Kejsardömet Ryssland. Här fanns ett gränspostkontor och gränstull samt en gränsvakt av svenska och ryska trupper. Bekant är den tvistefråga mellan de båda grannrikerna, till vilken Abborfors bro en gång gav anledning, i det konung Gustav IV Adolf yrkade, att bron skulle till hela sin längd överstrykas med de svenska färgerna, oaktat att gränsen gick mitt över densamma.

Mer känt är kanske Abborfors för att det var den ena av två anfallsvägar när Ryssland angrep Sverige den 21 februari 1808 och därmed startade det Finska kriget.

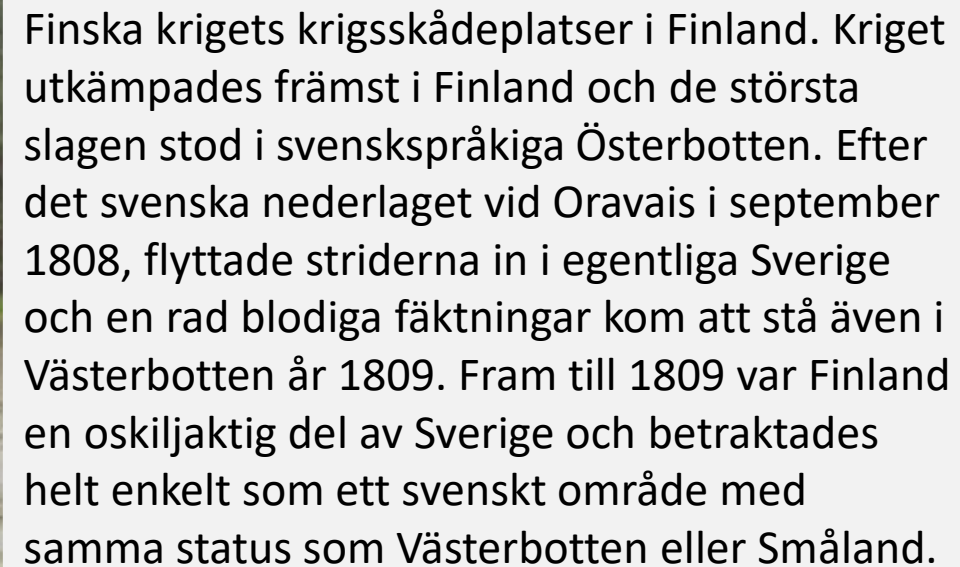
**Se upp nu anfaller....
Ryssarna 21 feb 1808**

Storabborfors ägor i slutet av 1700-talet.

Abborfors (finska Ahvenkoski) är en ort vid västligaste grenen av Kymmene älv, 16 km öster om Lovisa stad.

Idag ligger Abborfors på gränsen mellan landskapen Nyland och Kymmenedalen. Byn väster om älven heter Lillabborfors och hör till Lovisa stad (tidigare Strömfors kommun) i Östra Nyland. Byn öster om älvgrenen heter Storabborfors och hör till Pyttis kommun i Kymmenedalen.

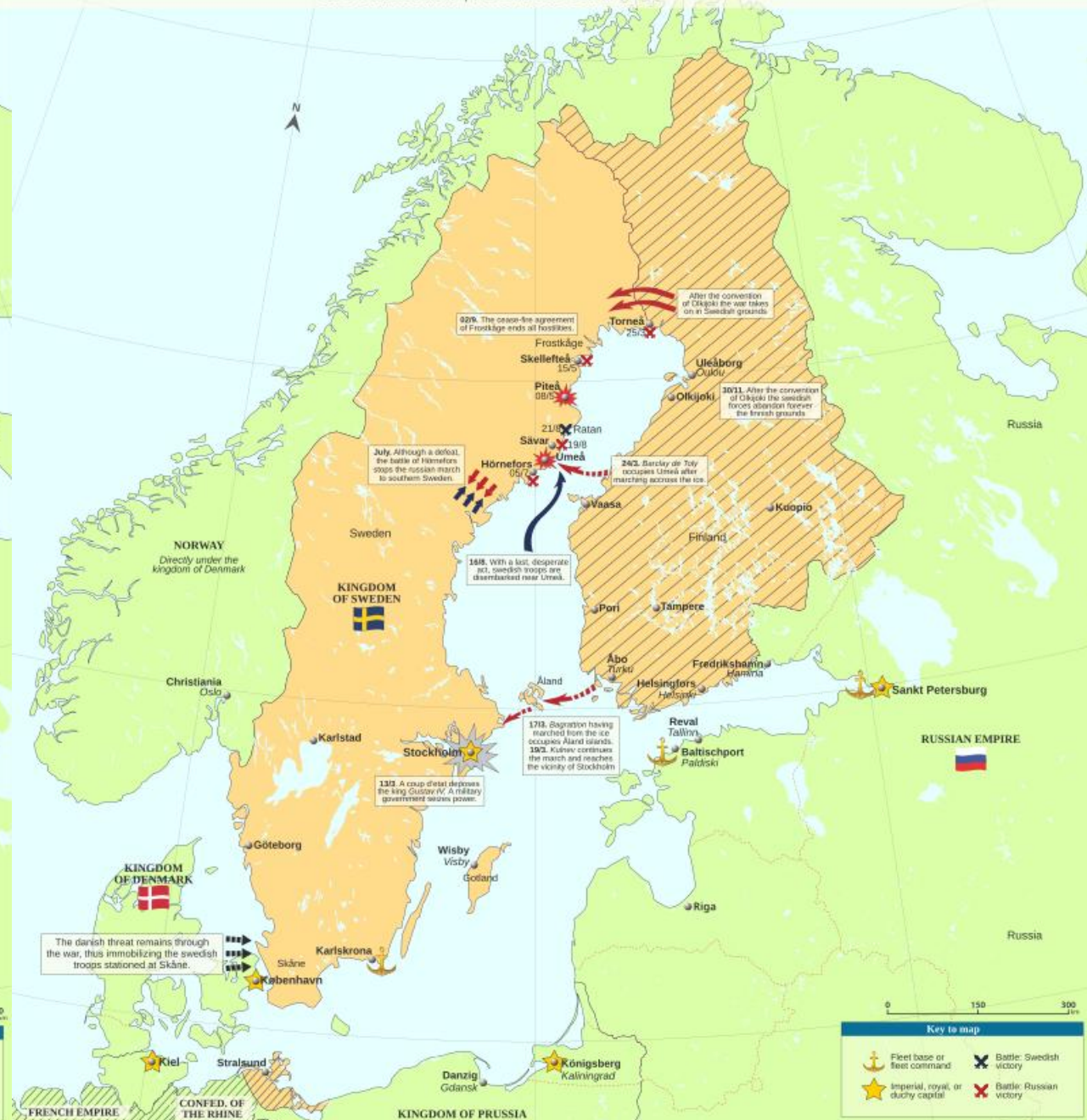
Finska krigets krigsskådeplatser i Finland. Kriget utkämpades främst i Finland och de största slagen stod i svenskspråkiga Österbotten. Efter det svenska nederlaget vid Oravais i september 1808, flyttade striderna in i egentliga Sverige och en rad blodiga fäktningar kom att stå även i Västerbotten år 1809. Fram till 1809 var Finland en oskiljaktig del av Sverige och betraktades helt enkelt som ett svenskt område med samma status som Västerbotten eller Småland.

THE "FINNISH WAR" | MAY - OCTOBER 1808

Maj-Oktober 1808

THE "FINNISH WAR" | WINTER 1808 - SUMMER 1809

Vinter 1808 - Sommar 1809

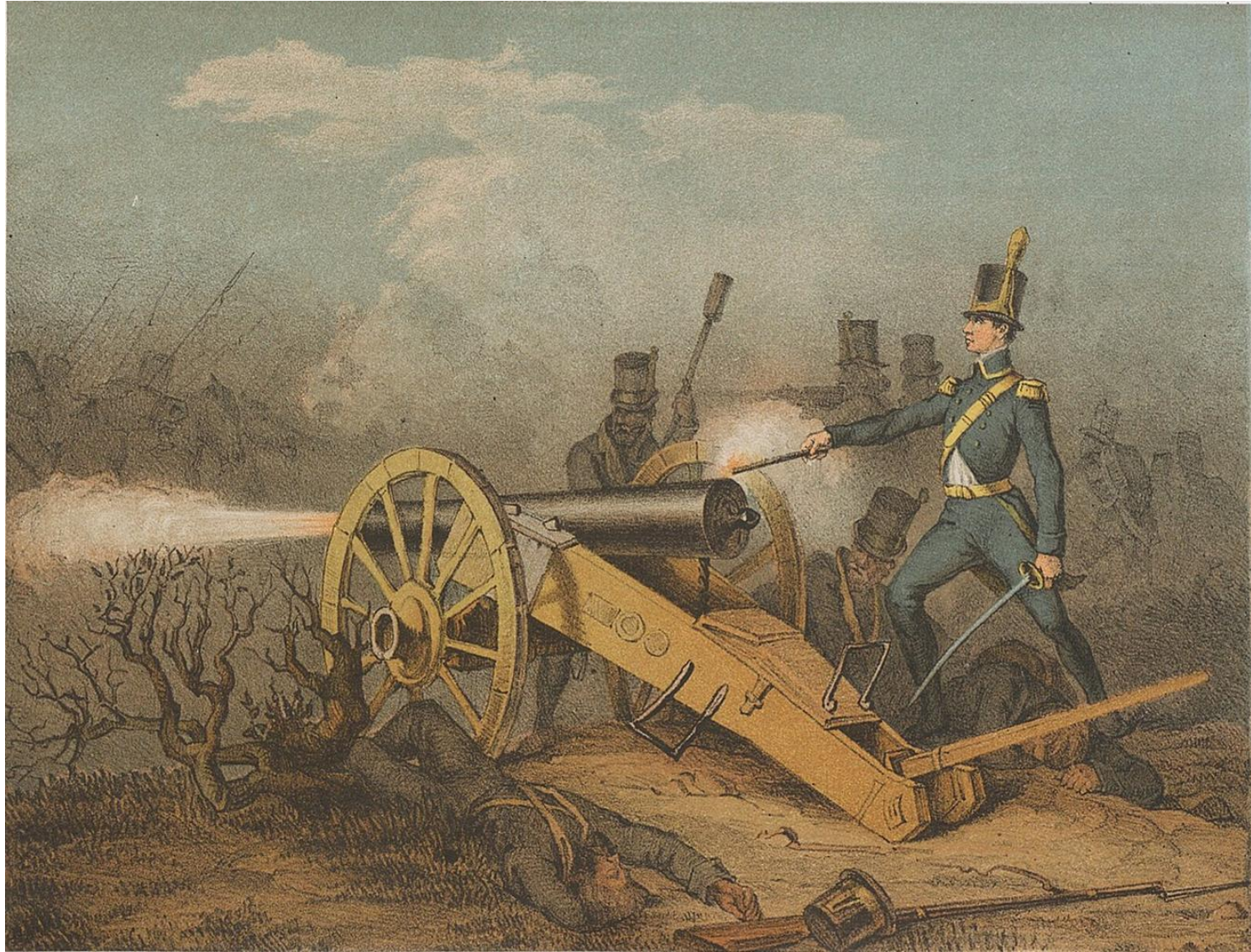

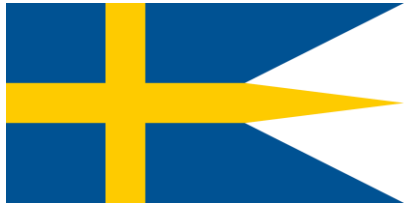

Богданъ Федоровичъ
Кноррингъ,
1746 — 1825

*Bogdan Féodorowitch
Knorring,
1746 — 1825*

Stridande

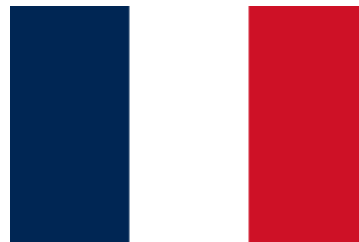
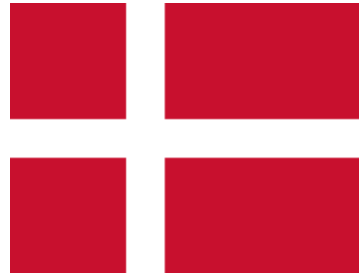
21 000 man

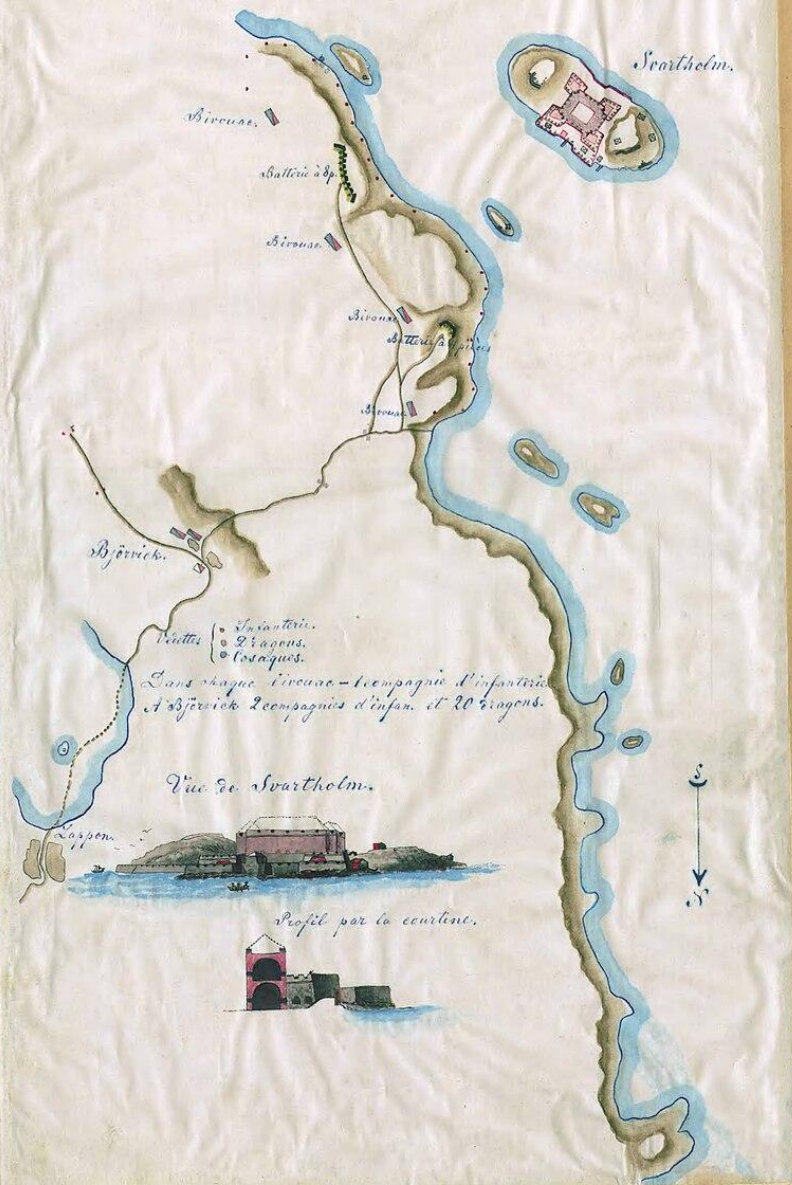
Under finska kriget 1808–1809 förekom det mer än 100 slag, strider, träffningar och belägringar, främst i nuvarande Finland och Västerbotten. Totalt kring 125.

**24 000 man vid krigsutbrottet
ca 50 000 man vid slutet av kriget**

Plan du siège de Svartholm.

Belägringen av Svartholm var en belägring av Svartholms fästning under finska kriget. Belägringen varade mellan 23 februari och 18 mars, och resulterade i att ryska styrkor erövrade Svartholm.

Svartholms fästning anlades år 1748 som gränsfäste efter att den finska gränsen tvingats flytta västerut som ett resultat av förlusten mot Ryssland år 1743. Fästet bestod av yttre verk samt en bastionerad rektangel med höga, flankerade murar. Fästningen i sig hade goda förutsättningar för försvar när kriget bröt ut, men det fanns flera andra brister. Artilleriets block och lavetter var ansatta av röta, och då konstruktionen av bättre lavetter först genomfördes den 12 februari med små medel var resultatet undermåligt. Det saknades även kanonkulor och karduser.

För tillverkning av det senare användes besättnings täcken, och halm från deras sängar gick åt för att fodra kanonkulorna. Man led även brist på medicinska resurser, och eftersom det endast fanns en sjukhuslokal fick de flesta sjuka sova tillsammans med de friska. Då brunnarna visades vara oanvändbara saknades också dugligt dricksvatten.

Slaget vid Kuuskoski var ett slag under finska kriget 1808–1809. Slaget stod mellan svenska och ryska styrkor den 24 februari 1808 vid Kuuskoski, norr om Forsby.

Den 21 februari invaderade ryska styrkor Finland och den 22 februari stod de mellan Lappträsk och Lovisa, utan att ha mött något större motstånd. Därefter skulle den 17:e divisionens 1:a kolonn marschera mot Kuuskoski medan dess 2:a kolonn skulle marschera mot Forsby.

Björneborgs regemente, som vid denna tid stod i Mörskom, skickade den 23 februari livbataljonen under befäl av majoren Johan Fredrik Eek som förpost till Kuuskoski.

Överstelöjtnant Carl Stjernvalls tillfångatagande av Magnus Adlercreutz.

Där infann sig snart även regementets befälhavare, överstelöjtnant Carl Stjernvall, för att befinna sig närmare högkvarteret i Forsby. Överstelöjtnant Stjernvall talade samma afton med sina officerare och sade att han hade "slagit hand med Adlercreutz att, så mycket i vår förmåga står, låta ryssarna dyrt köpa sina framgångar."

Belägringen av Sveaborg var en krigsoperation under det finska kriget. Belägringen pågick från den 2 mars till den 3 maj 1808.

Sveaborg ingick i den svenska krigsplanläggningen inför ett förväntat ryskt anfall. Fästningen var tänkt att binda ryska trupper till Helsingforsområdet samtidigt som armén skulle dra sig tillbaka till norra Finland för att invänta förstärkningar från Sverige. När Gustav IV Adolfs order om att förbereda sig för krig den 14 februari 1808 ankom till kommandanten på Sveaborg, viceamiralen Carl Olof Cronstedt, vidtog denne genast nödvändiga åtgärder för att sätta fästningen i försvarbart skick, till sin assistans hade han, den då 71-årige fortifikationsbefälhavaren överste Wärnhjelm och artilleribefälhavaren major Hjärne. Fredsgarnisonen ökades till 6 750 man stridande och den 2 mars stod 734 kanoner till valls, och därutöver fanns många kastpjäser. Garnisonen arbetade oförtrutet för att rusta fortifikationen och fylla förråden inför en eventuell belägring.

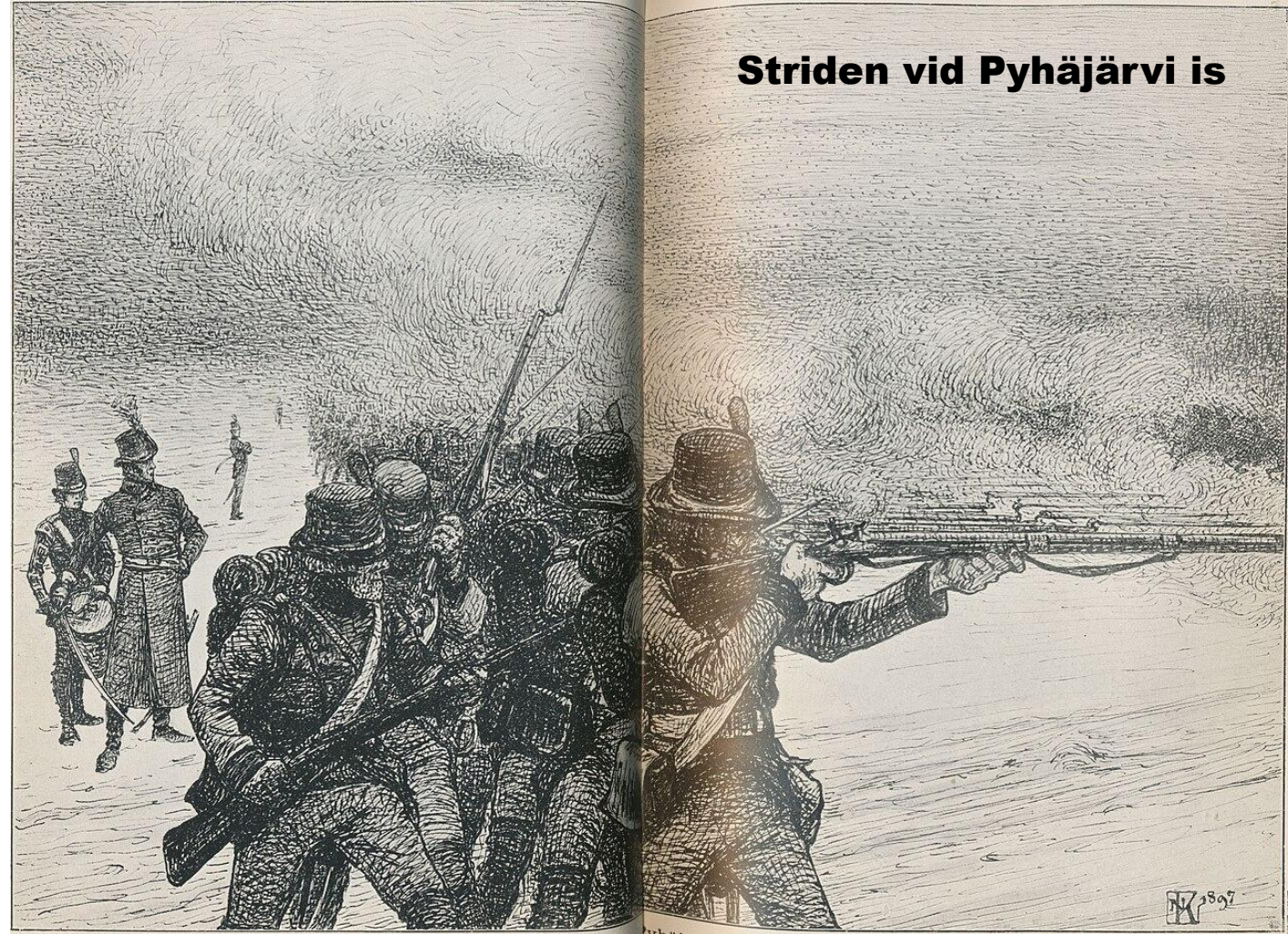
Den 1 mars skrev Cronstedt till kungen, att Med proviant är fästningen försedd till öppet vatten, krut felar i händelse långvarig canonade komer att uthärdas. Jag har ej öfver 40 skott per canon (i vilken mån krutmängden vid kapitulationen var tillräcklig råder det delade åsikter om än idag). Han lovade emellertid att i det längsta uthärda.

Striden vid Pyhäjärvi is var en strid under finska kriget 1808–1809. Striden stod mellan svenska och ryska styrkor den 11 mars 1808 vid Pyhäjärvi, söder om Tammerfors.

Bakgrund

Under återtåget från Tavastehus till Uleåborg vintern 1808 var svenska 2:a brigaden den 11 mars samlad vid Tammerfors när mindre ryska styrkor nådde området. Runt klockan 05:00 nåddes dessa av informationen att en svensk bataljon marscherade över den frusna sjön Pyhäjärvi. Befälhavaren, Ivan Feodorovitj Jankovitj, samlade snabbt 200 kosacker och anföll.

Det svenska manskapet blev överrumplat av anfallet, då man inte patrullerat de söder om Tammerfors ingående vägarna. Svenska befälhavaren, Heribert Conrad Reuterskiöld, behöll dock sinnesnärvaron, och genom väl riktad eldgivning tvingades kosackerna dra sig tillbaka. Dessa skickade sedan fram en parlamentär som försökte övertala svenskarna att kapitulera. Denna hotade att fler ryska styrkor anlant till området, vilka redan avskurit svenskarnas reträtt. Reuterskiöld nekade dock och förde därefter sin trupp och tross vidare.

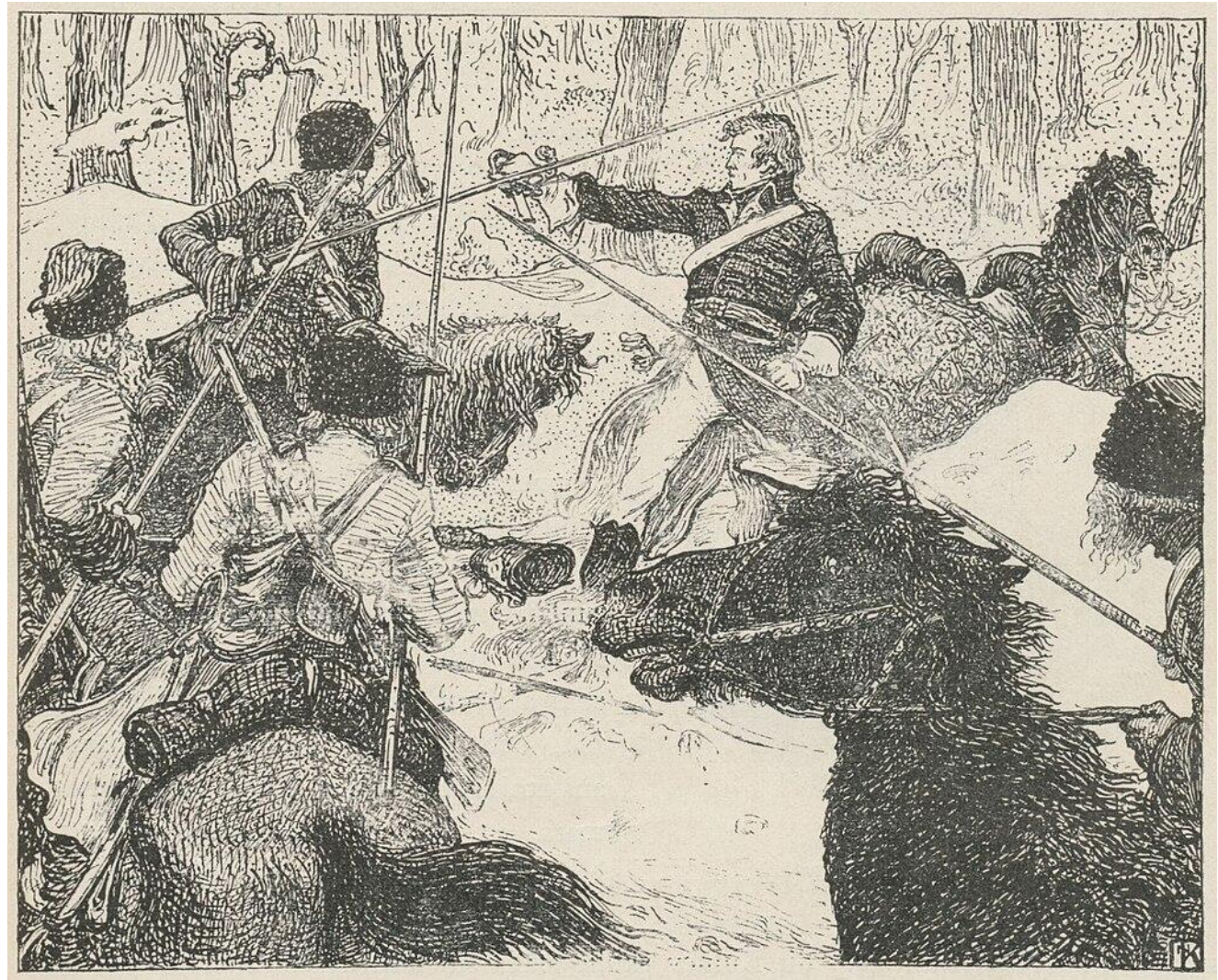
Striden vid Hatanpää, vad en strid under finska kriget 1808–1809. Striden stod mellan svenska och ryska styrkor den 11 mars 1808 vid Hatanpää, söder om Tammerfors.

Striden

Under svenskarnas utrymmande av Tammerfors 11 mars 1808 anlände ryska styrkor i form av ett avantgarde kavalleri området vid 5-tiden om morgonen. Dessa, under befäl av Ivan Feodorovitj Jankovitj, anföll först en svensk infanteribataljon vid sjön väster om staden, men efter en kort strid kunde denna fortsätta sin reträtt.

Vid 7-tiden ryckte de ryska styrkorna vidare mot Tammerfors för att erövra dess förråd. Då kosackpatruller anlände var svenska manskapen inte redo att strida.

Stabsadjutanten löjtnant Fredrik Ulrik Stackelberg tog då befäl över stabens 12 dragon-ordonnanser, tvingade tillbaka kosackerna och red efter dem till Hatanpää säteri. Här blev hans manskap dock övermannat. Stackelberg försvarade sig en tid vid herrgården fram tills att hans sabelklinga bröts, efter vilket han blev tillfångatagen.

Stackelbergs tillfångatagande, teckning av Nils Kreuger.

**Slaget vid Revolax utkämpades
den 27 april 1808 mellan
Sverige och Ryssland.
Svenskarna segrade.**

Slaget vid Mönninvaara var ett slag under finska kriget 1808–1809. Slaget stod mellan svenska och ryska styrkor den 31 juli 1808 vid Mönninvaara.

Bakgrund

Efter att den svenska reträtten norrut avstannat återerövrade den 5:e brigaden under överste Johan August Sandels stora delar av Savolax och Karelen. Vid denna tid hade en karelsk bondehär under befäl av Olli Tiainen redan blivit uppsatt, men det var först när en rysk styrka under befäl av Ilja Ivanovitj Alexejeff invaderade Karelen söderifrån som bondeupproret inleddes. Tiainen rodde då sin bondehär söder över Pielisjärvis och besatte den 30 juli Mönninvaara. Redan den 31 juli anlände dock en 200 man stark rysk styrka.

Tiainen delade upp sin här i rågfälten och småskogarna kring vägen. När de ryska styrkorna ankom blev de anfallna av de karelska bönderna som fällde flertalet ryssar. De ryska styrkorna lyckades förflytta sig av den inklämda vägen men de karelska bönderna fortsatte sitt anfall och ryssarna flydde efter att ha antänt en gård.

Slaget vid Kauhajoki var ett slag under finska kriget 1808–1809. Slaget stod mellan svenska och ryska styrkor den 10 augusti 1808 vid Kauhajoki.

Bakgrund

Efter segern i slaget vid Lappo kunde den svenska offensiven fortsätta söderut. Men svenskarna blev stillastående som ett resultat av lågt initiativ och långsamma rörelser. Snart förflyttades dock en styrka under befäl av Carl von Otter söderut, där han bland annat segrade i slaget vid Samelinlakso. Kort därefter blev han dock tillsammans med Johan Fredrik Eek överfallen i slaget vid Parjanneva, efter vilket de återförenades med Georg Carl von Döbeln. Därefter förbereddes ett försvar vid Kauhajoki.

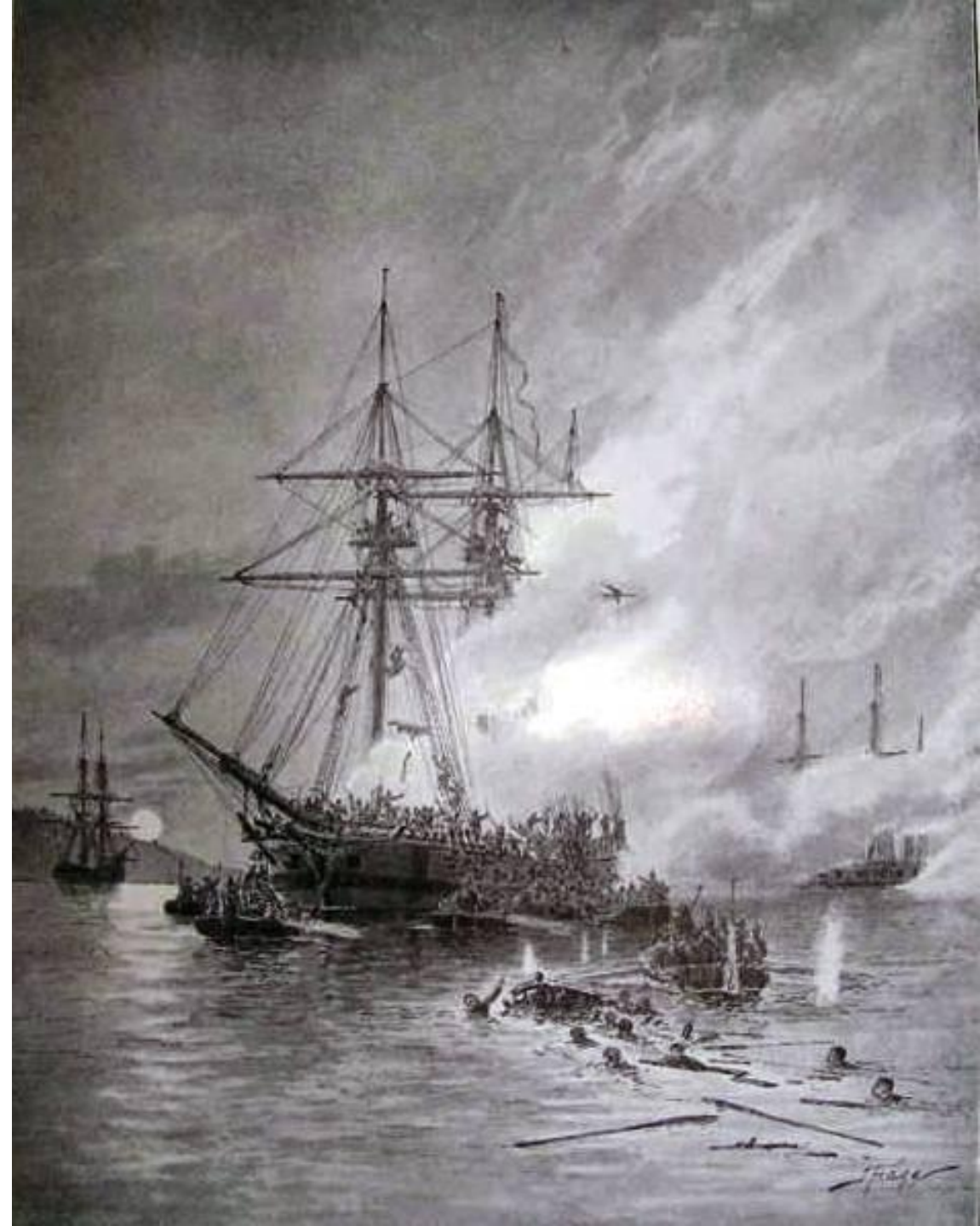

Vid Kauhajoki anföll han en överlägsen rysk styrka och tvingade dem till reträtt. Än en gång berättar legenden om hans heta temperament och kalla mod. Efter att han bevittnat den ryska råheten mot civilbefolkningen och bönderna i Kauhajoki utförde von Döbeln och hans mannar ett stordåd i slaget som följde. Ett ögonvittne sa: "Det genomfördes som på en övningsexercis". När ryssarna kom genom den första linjen hoppade von Döbeln upp på en milsten som fanns bredvid honom. Han ropade till ryssarna: "Spring till helvetet, ni fördömde, och erhåll er belöning! Här står jag och här skall jag falla! Här ser ni mitt monument!".

Anfallet i Jungfrusund var en sjöstrid mellan svenska och ryska fartyg under Finska kriget den 17 augusti 1808.

Bakgrund

Buxhövden hade efter striden vid Sandöström kunnat med sin förenade, då dubbelt överlägsna skärgårdsflotta, förfölja den svenska och oupphörligt tränga den tillbaka till Åland samt med sin kustarmé göra ett försök att inta denna ö. Men han föredrog den säkrare, men mindre inbringande utvägen, att genom sin skärgårdsflotta, som för övrigt hade brist på ammunition och lidit mycket i de senaste striderna, omsorgsfullt låta bevaka åboländska skär, samt att avsända en del av kustarmén till norra armén i Finland. Medan huvuddelen av ryska skärgårdsflottan då bevakade norra och mellersta delen av skären, var kaptenlöjtnant Novoktschenov, som anförde eskadern vid Jungfrusund, inte överksam. Flera gånger oroade han de svenska örlogsfartygen. Natten till den 17 augusti angrep han med ett flytande batteri och flera kanonslupar ett svenskt linjeskepp, men måste efter en stunds beskjutning retirera. Följande natt beslöt han med mera allvar förnya sitt anfall; han avgick med 2 flytande batterier, 6 kanonslupar och 6 jollar från Jungfrusund, för att på en omväg närma sig de fientliga örlogsfartygen.

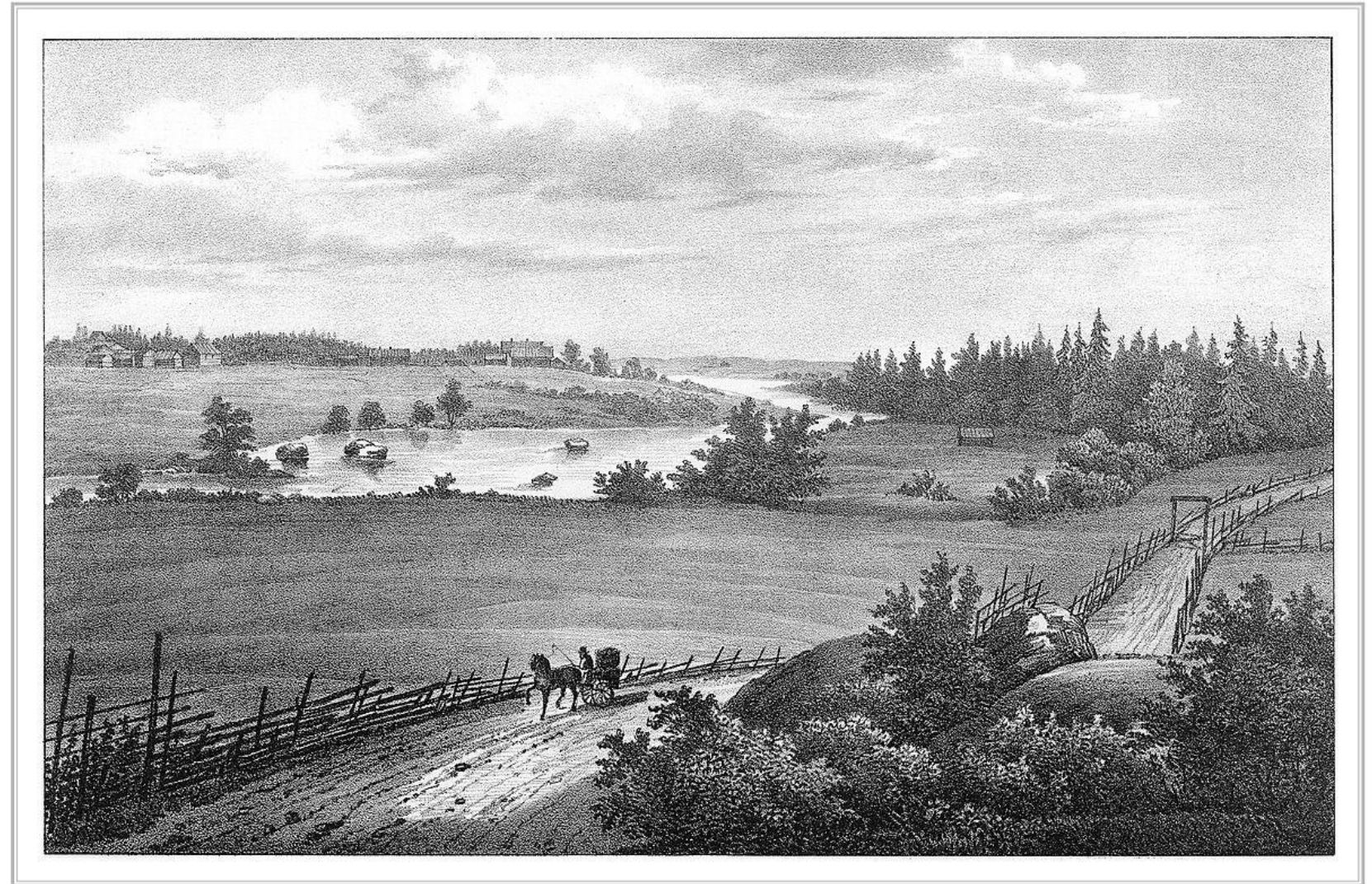

**Slaget vid Ömossa
utspelades utanför
Kristinestad den 6
september 1808 under det
finska kriget.**

**Den svenska styrkan i
Ömossa den 5-6 september
var ledd av Överstelöjtnant
Drufva och bestod av den
andra bataljonen från
Upplands regemente, två
jägarkompanier och runt 30
hästgardister. Drufva hade
också två sex-pundiga
kanoner under
överstelöjtnant Wilhelm von
Schwerin till sitt förfogande.
Slaget inleddes klockan fem
på morgonen den 6
september då ryssarna
attackerade en svensk
förpost ledd av Drufva som
drevs tillbaka. Styrkan
retirerade till Träskvik.**

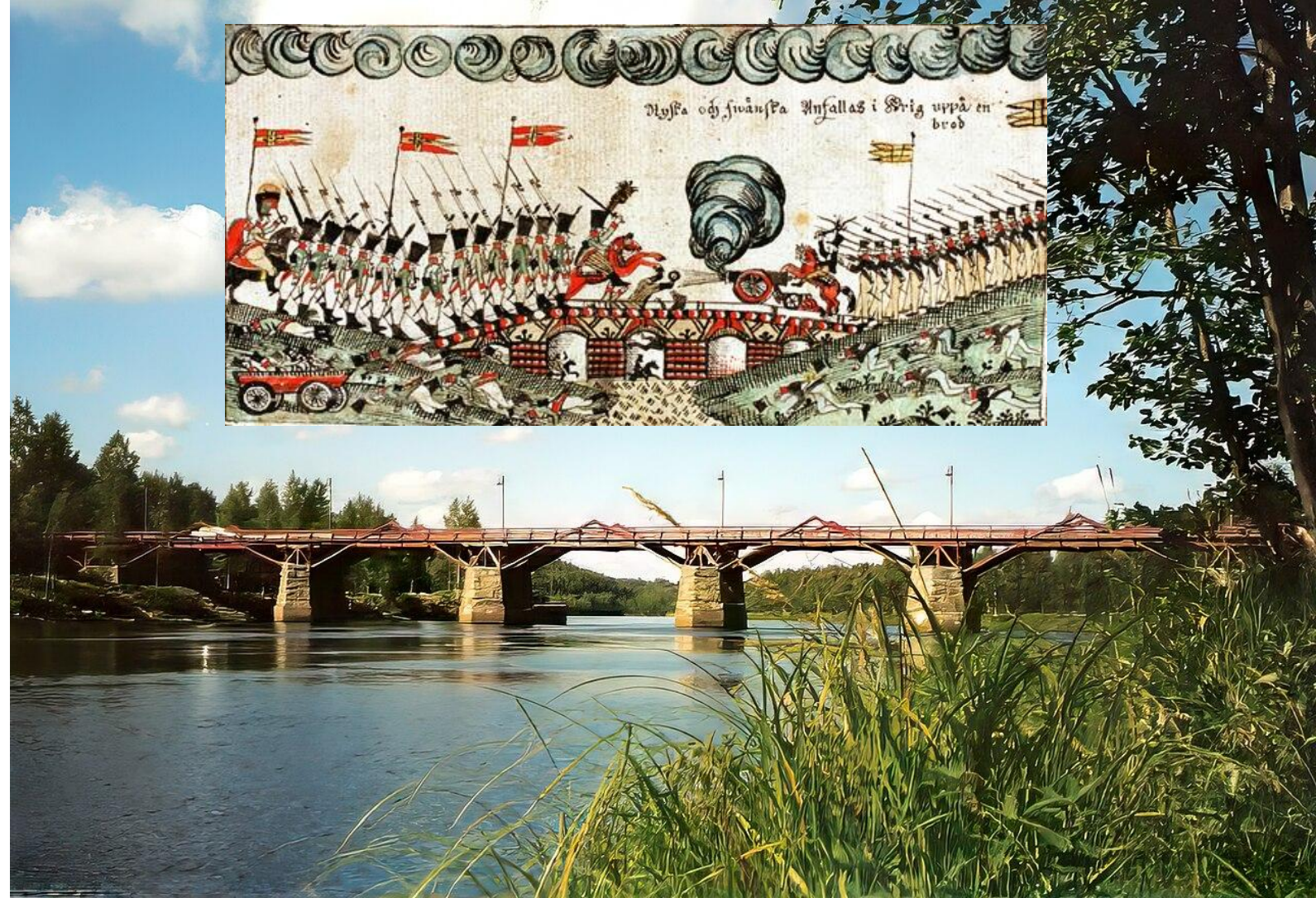
Slaget vid Jutas var ett slag under finska kriget 1808–1809. Slaget stod mellan svenska och ryska styrkor den 13 september 1808 vid Juthas. Det har blivit legendariskt som ett resultat av Johan Ludvig Runebergs dikt *Döbeln vid Jutas* i *Fänrik Ståls sägner*. Den svenska armén var på reträtt i september 1808 efter att ha förlorat sommarens strider. Den svenska huvudarmén drog sig tillbaka från Vasa norrut mot Nykarleby, tätt följd av den ryska huvudstyrkan, under Nikolaj Kamenskij. När ryssarna upptäckte svenskarnas reträtt sände de ut en styrka under ledning av Kirill Kazatjkovskij längs Lappovägen mot Nykarleby.

J. Knutson

JUUTAS

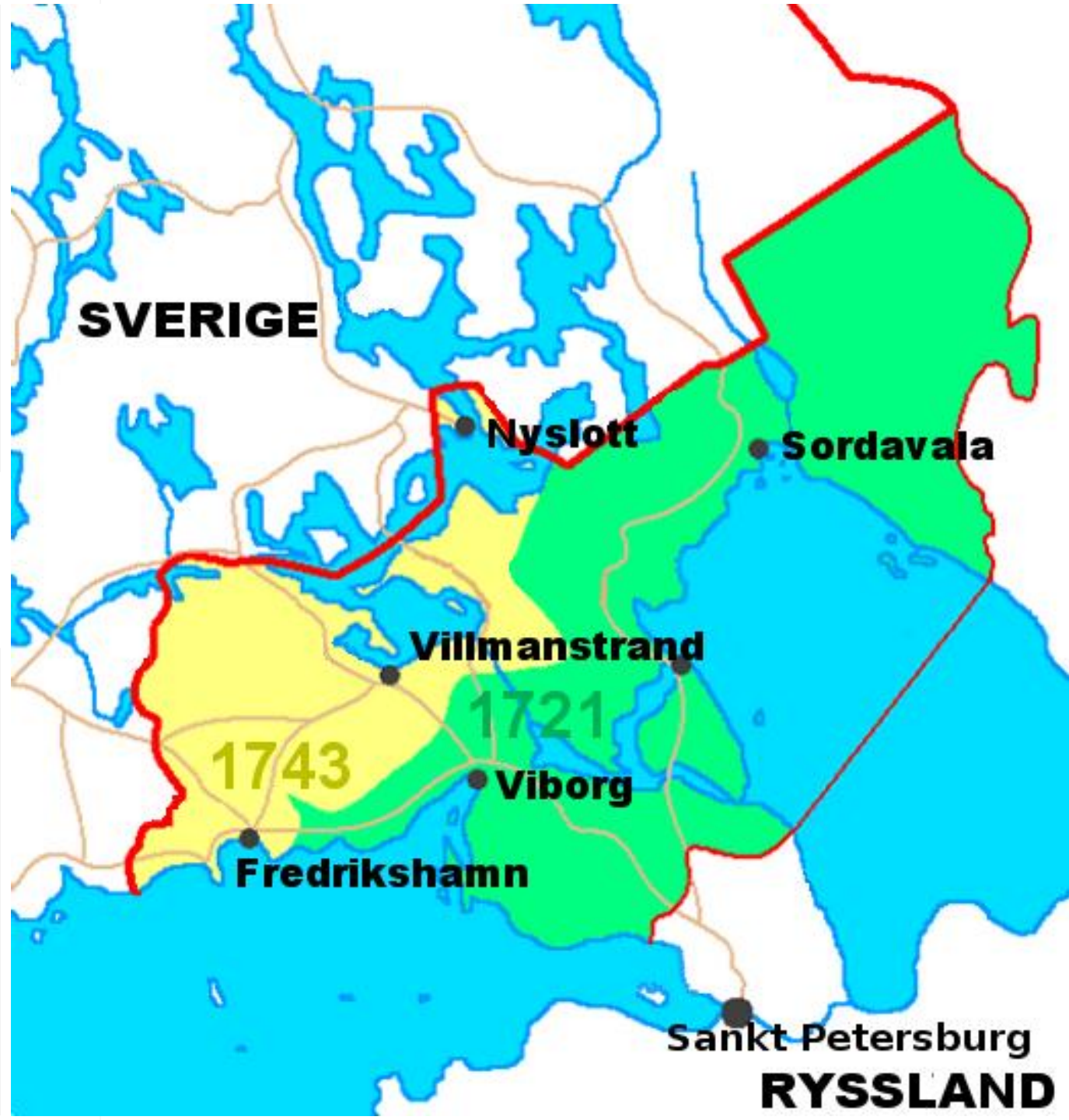
Slaget vid Lejonströmsbron under Finska kriget, även kallat 1808–1809 års krig, stod den 15 maj 1809 vid Lejonströmsbron nära Landskyrkan i Skellefteå mellan en rysk armé på 6 000 man och 650 indelta soldater som låg i kyrkstaden bonnstan för att försvara spannmålslagret vid Landskyrkan. När de ryska trupperna närmade sig började svenskarna att förstöra bron över Skellefteälven för att fördröja fiendens avancemang. Ryssarna tvingade de svenska trupperna till reträtt och kapitulation, och Skelleftebygden ockuperades sedan av ryssarna över sommaren 1809.

Under Finska kriget 1808 hade strider pågått mellan Sverige och Ryssland på finsk mark. Den 19 november tillkom konventionen i Olkijoki, där den svenska armén förpliktade sig att lämna Finland, och de bägge arméerna gick i vinterkvarter på varsin sida av Kemi älv. Gustav IV Adolf vägrade att avsluta kriget, och Ryssland anföll i mars 1809 Sverige på tre fronter.

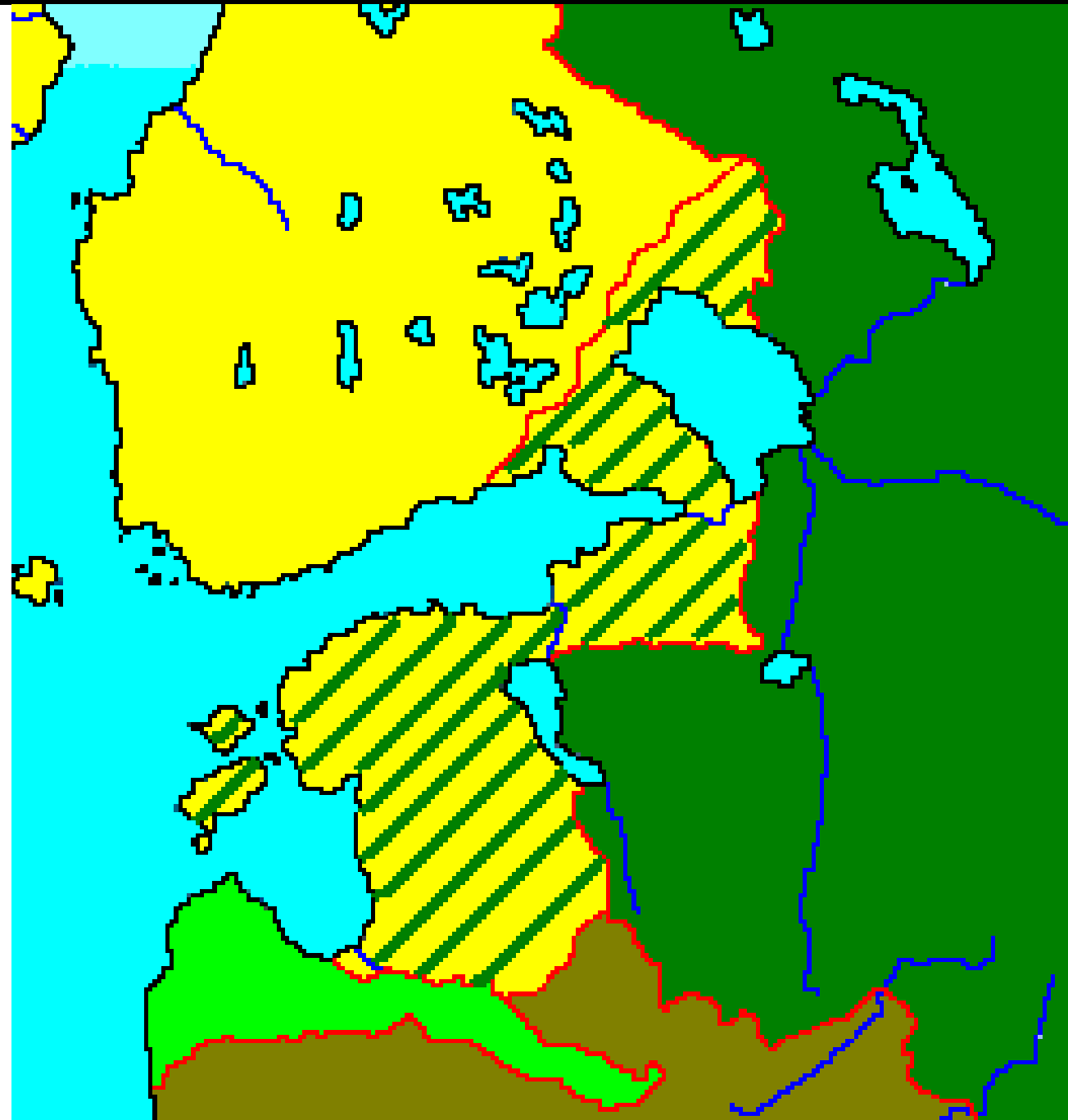
Gamla Finland, Ryska Finland, kallades den östligaste delen (Viborgs län) av storfurstendömet Finland, vilken avträdde till Ryssland genom freden i Nystad 1721 och freden i Åbo 1743 och vilken 1812 återförenades med det övriga Finland, det så kallade Nya Finland eller Svenska Finland. Området var 1721–1811 administrerat som Viborgska guvernementet.

Sedan det övriga Finland 1809 såsom särskild stat blivit förenat med Ryssland, lyckades det 1811 Gustaf Mauritz Armfelt, som då var Alexander I:s främste rådgivare för Finland, att genomdriva en återförening av dessa bägge landsdelar. Genom manifestet 11 december 1811 skildes Viborgs län från kejsardömet Ryssland samt "införlivades med storfurstendömet Finland"

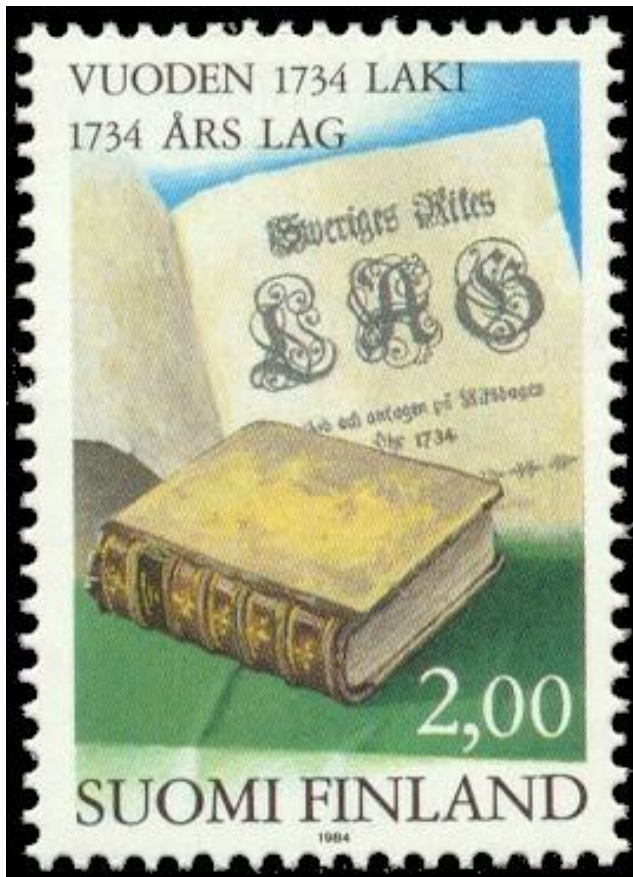
VIBORG TILLFÖLL RYSSLAND 1721 (FREDEN I NYSTAD) - 1812.

Sverige fick avträda delar av Viborgs och Kexholms län och hela Ingermanland, Estland (med öarna Ösel och Dagö) samt Livland till Ryssland. Gränsen mellan Sverige och Ryssland kom att dras ungefär där gränsen mellan Finland och Ryssland går numera. Sverige avträdde Livland, Estland inklusive Ösel och Dagö, Ingermanland, Viborgs län och södra delen av Kexholms län. Sverige erhöll 2 000 000 riksdaler för de finska landskapen. Freden i Nystad är, vid sidan av freden i Fredrikshamn 1809, den hårdaste fred Sverige ingått efter medeltidens slut. Den innebar det definitiva slutet på det svenska stormaktsvälde.

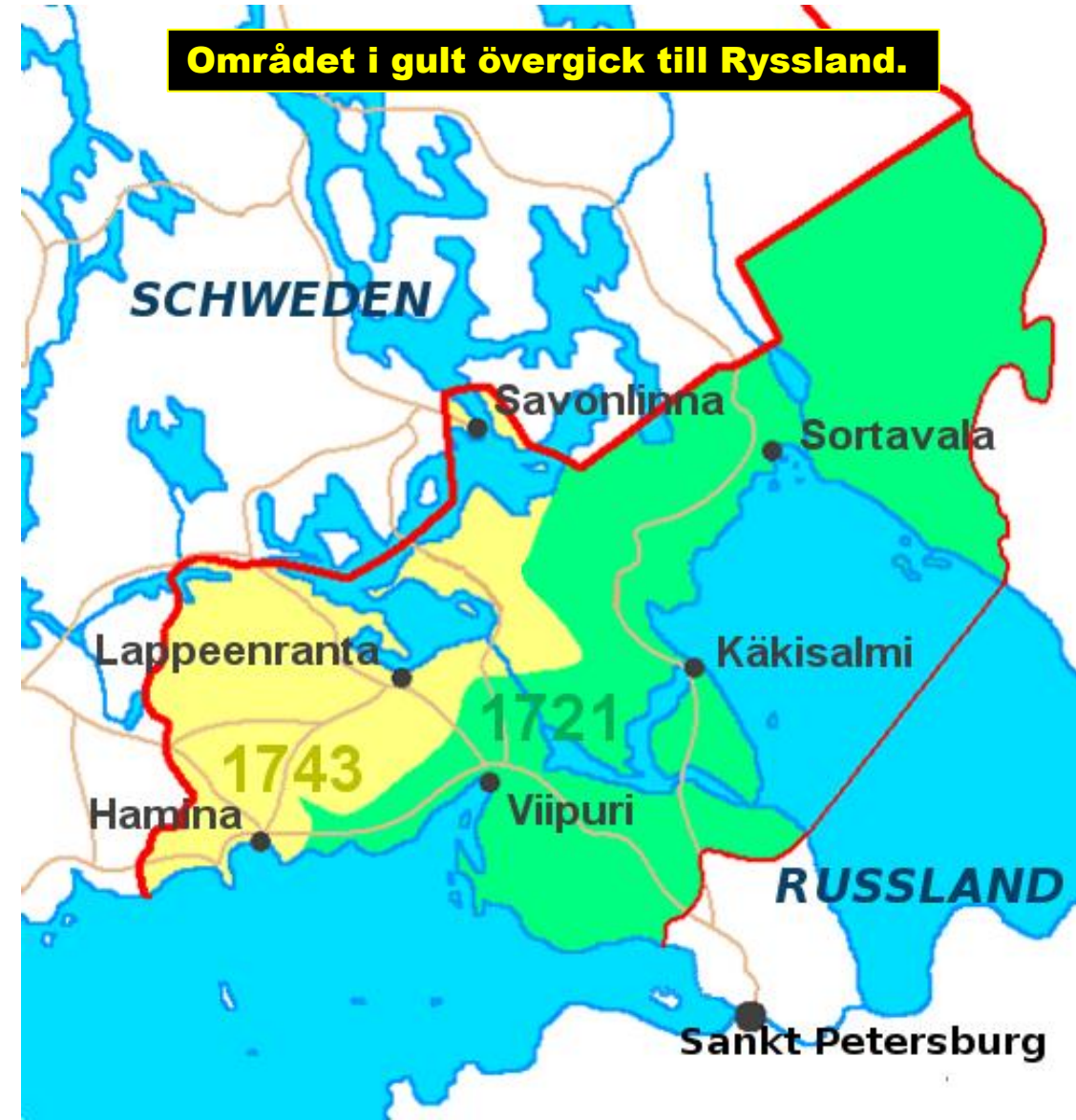

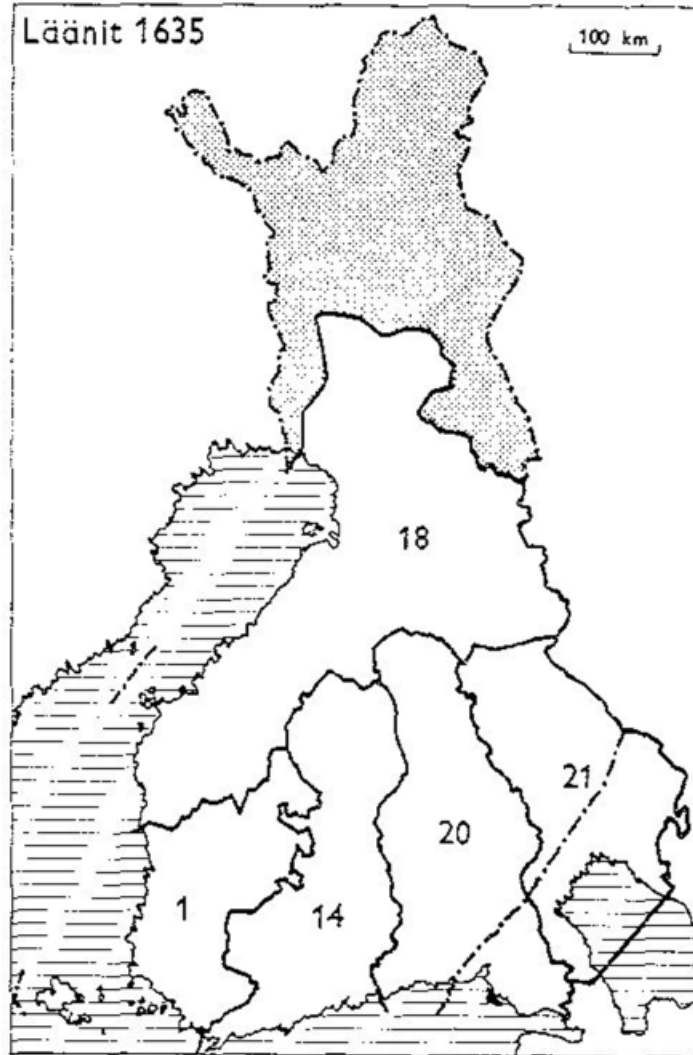
Sverige skulle få behålla det mesta väster om Kymmene älv. Till Ryssland övergick södra Karelen och städerna Villmanstrand, Fredrikshamn och Nyslott, med fästningen Olofsborg. (Viborgs slott hade de tillträtt redan vid Freden i Nystad 1721.) Detta under förutsättning att till kronprins i Sverige skulle utses Adolf Fredrik av Holstein-Gottorp, ett furstehus som Elisabet förhöll sig välvilligt till.

Freden i Åbo gjorde slut på Hattarnas ryska krig och Lilla ofreden, preliminärt 16 juni och definitivt 7 augusti 1743.

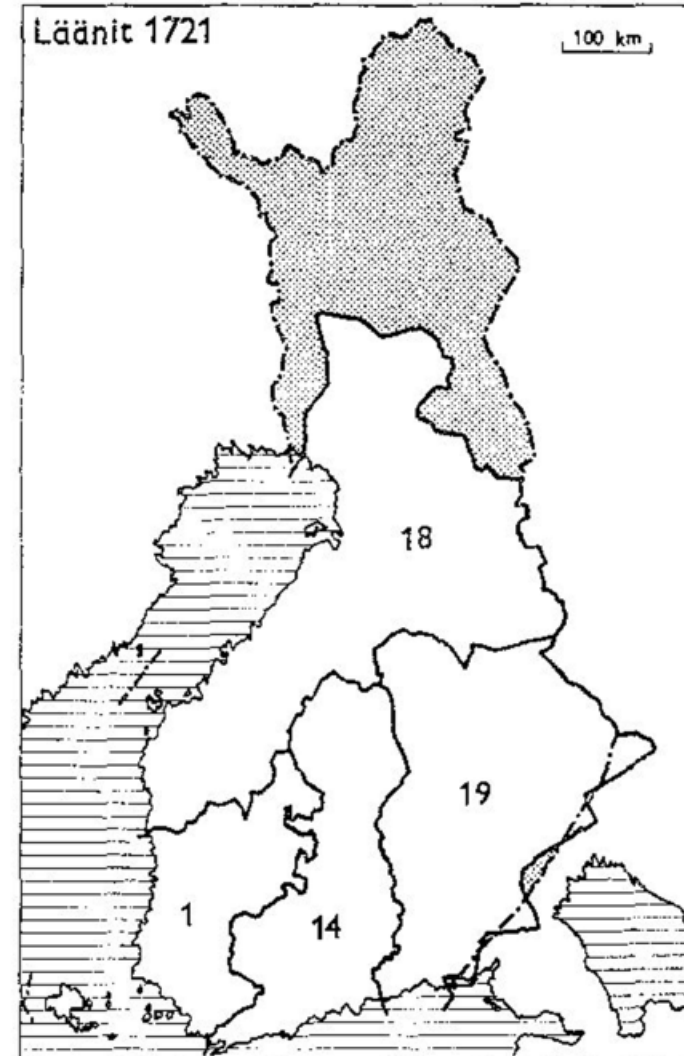
1734 års lag (finska: Vuoden 1734 laki) är den svenska lagrevision som är grunden för den nu gällande lagstiftningen i Sverige och Finland.

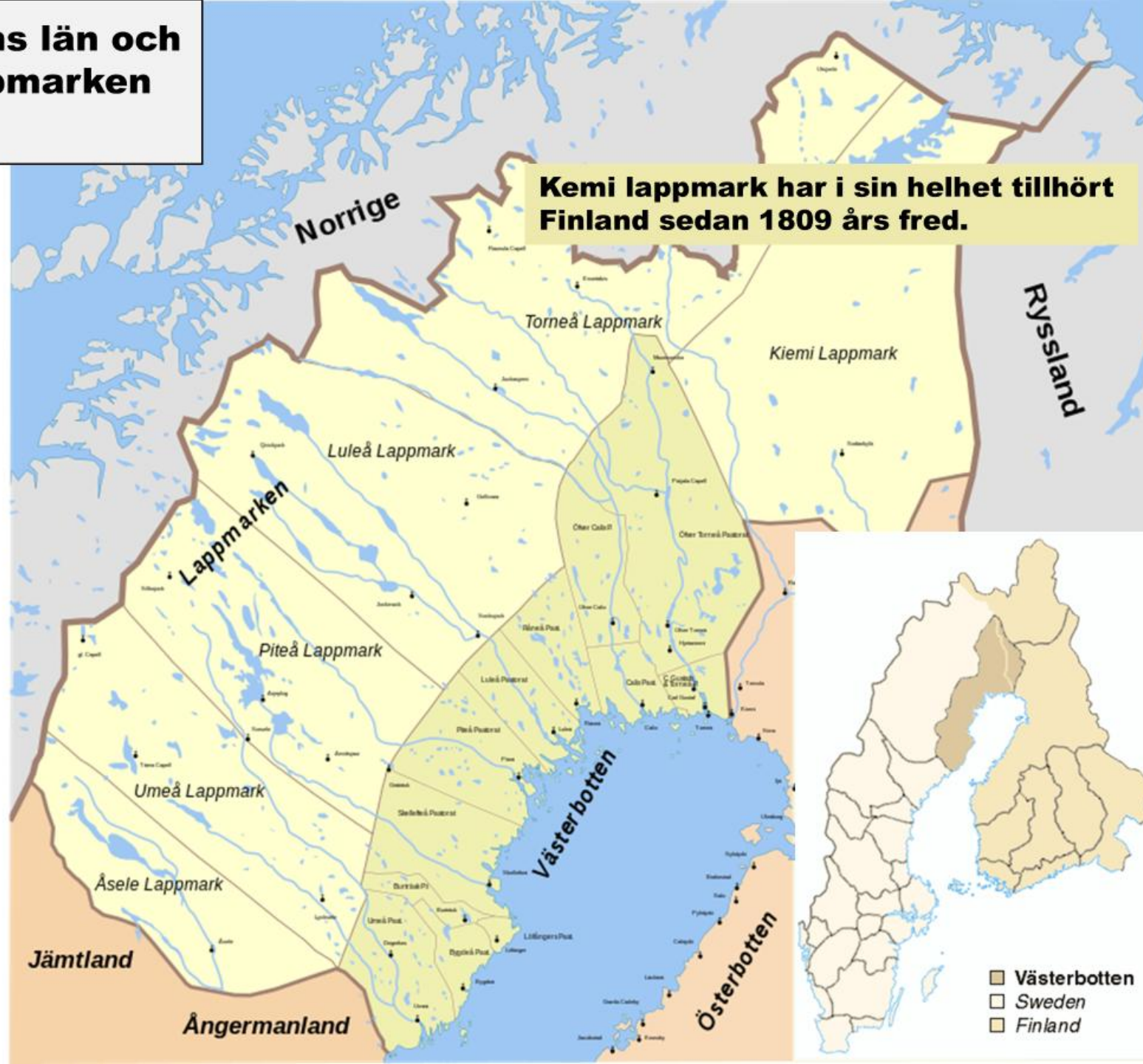
Finlands län 1634: 1: Åbo och Björneborg, 14: Nyland och Tavastehus, 18: Österbotten, 20: Viborg och Nyslott, 21: Kexholm

**LÄN I
FINLAND**

Finlands län 1721: 1: Åbo och Björneborg, 14: Nyland och Tavastehus, 18: Österbotten, 19: Kymmenegård och Nyslott

Västerbottens län och svenska lappmarken cirka 1796.

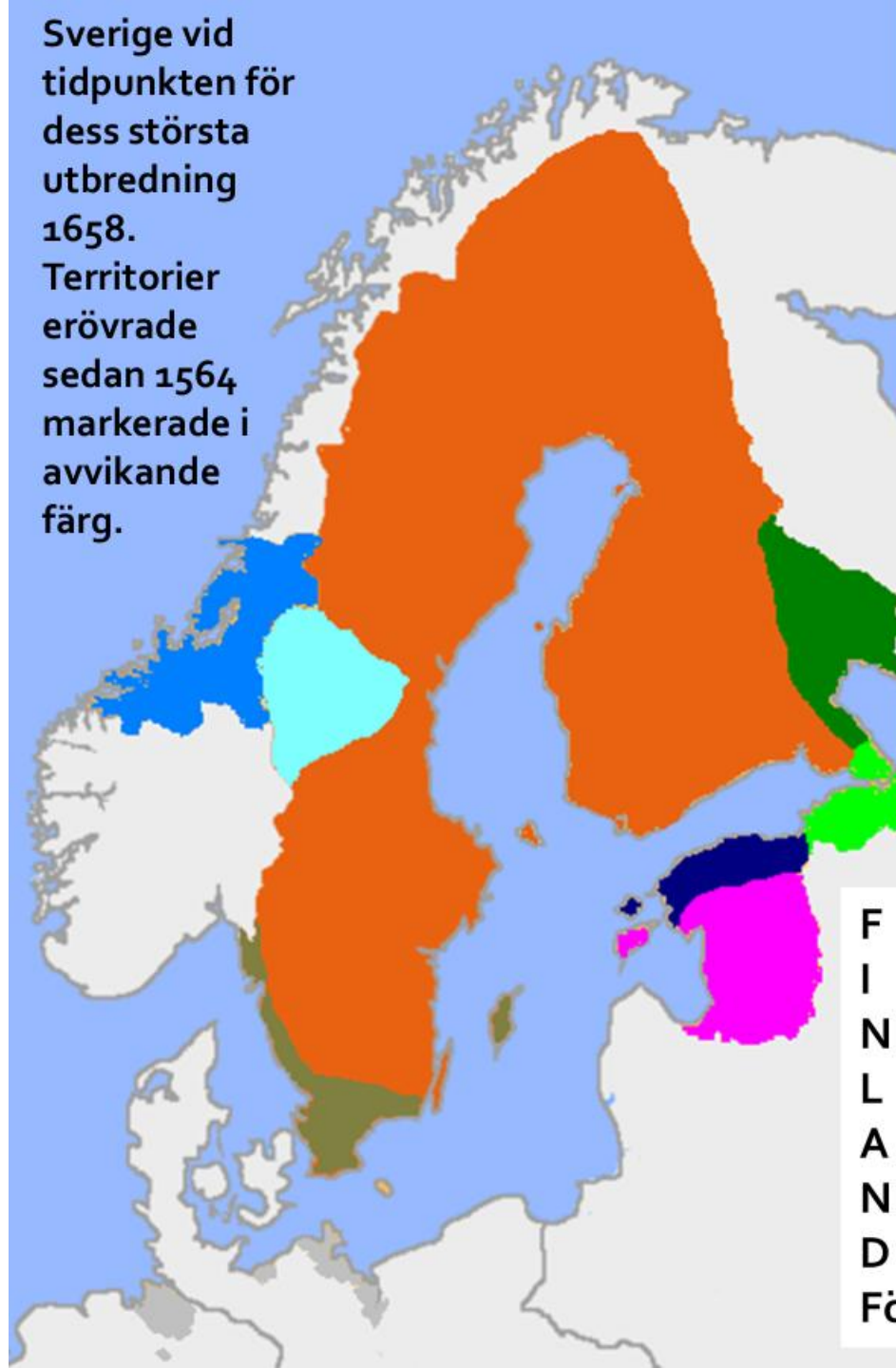

**I FREDEN I FREDRIKSHAMN
FÖRLORAR SVERIGE FINLAND
TILL RYSSLAND.**

**Under rysk överhöghet
förvandlas Finland till ett
storfurstendöme med betydande
självstyre. Dess territorium
utökas också 1812 och 1833.**

Sverige vid
tidpunkten för
dess största
utbredning
1658.
Territorier
erövrade
sedan 1564
markerade i
avvikande
färg.

FINLAND
Förlorat

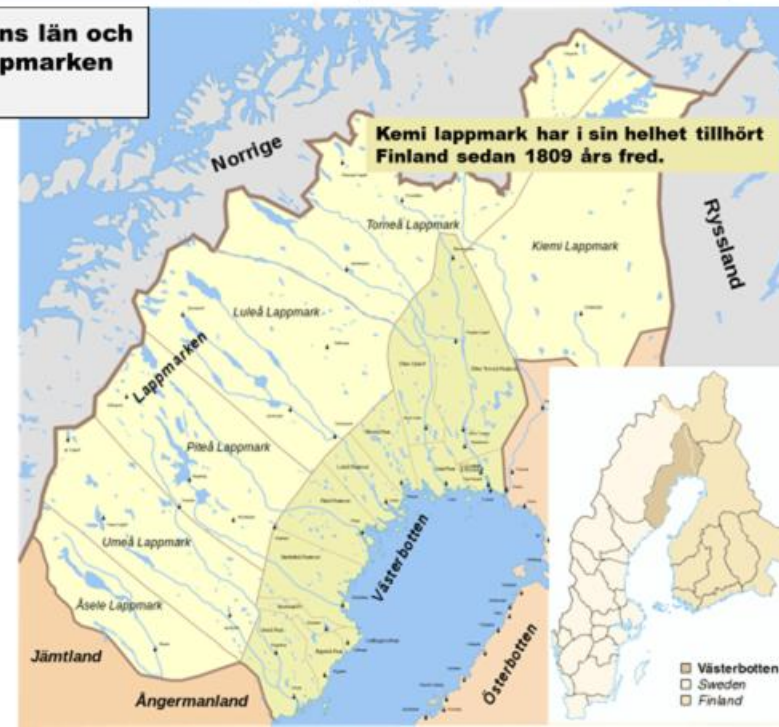

I FREDEN I FREDRIKSHAMN
FÖRLORAR SVERIGE FINLAND
TILL RYSSLAND.

Under rysk överhöghet
förvandlas Finland till ett
storfurstendöme med betydande
självstyre. Dess territorium
utökas också 1812 och 1833.

Västerbottens län och
svenska lappmarken
cirka 1796.

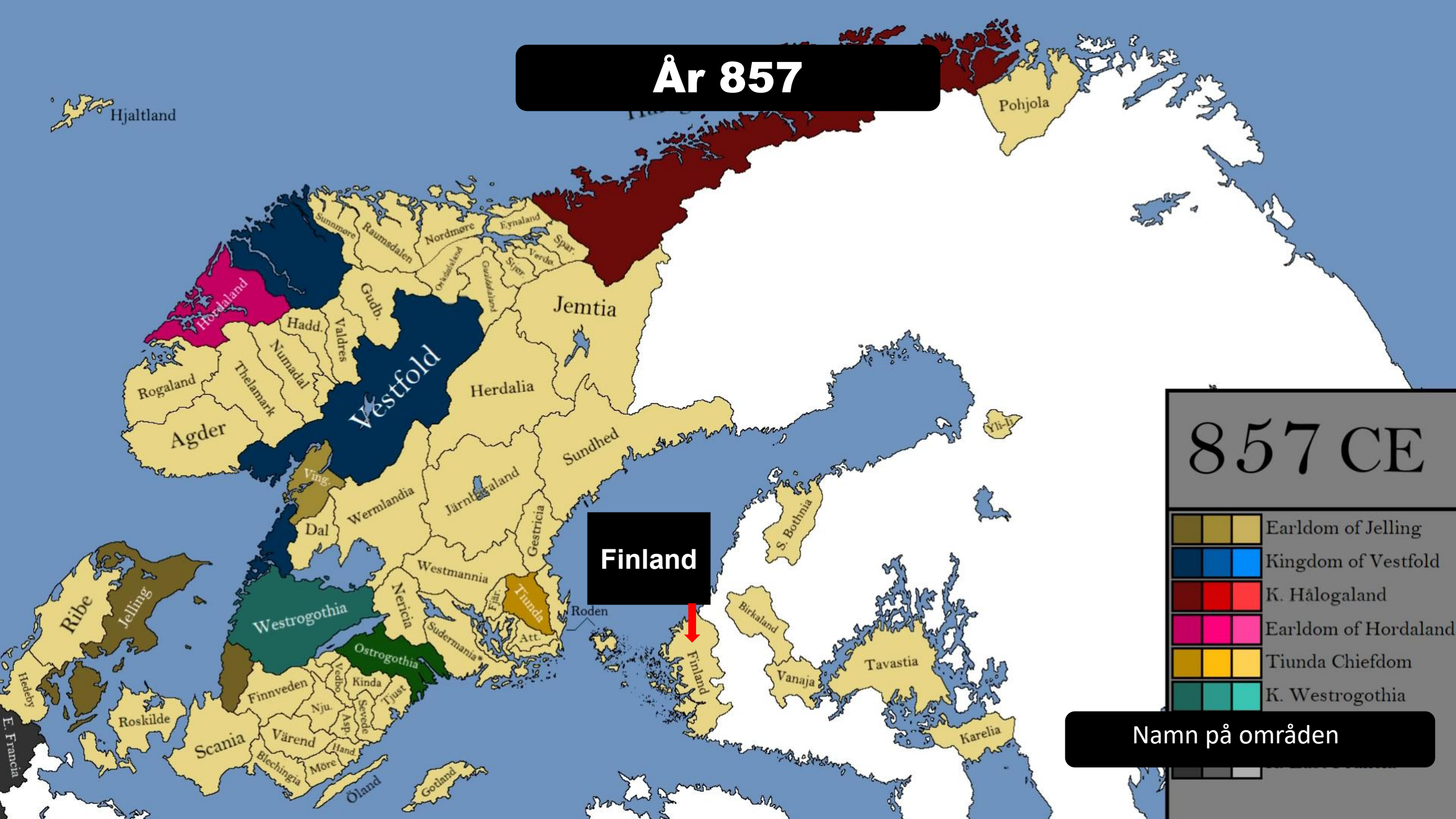

Finlands skriftliga historia sägs ha börjat på 1100-talet, eftersom de tidigaste kvarvarande dokumenten diskuterar det område som blev Finland från och med den tiden. Upp till 1300-talet har information om Finland varit ofullständig och opålitlig. Den senare delen av 1100-talet och 1200-talet kallas ibland Finlands "prototyp", eftersom de ligger mellan den rena förhistorien och olika skriftliga källor.

Enligt legenden om Erik den helige, som skrevs på 1270-talet, genomförde Sveriges kung Erik tillsammans med engelske missionsbiskopen Henrik det första korståget till Finland på 1150-talet. Enligt krönikan och andra osäkra källor omvändes befolkningen i Egentliga Finland och Satakunta till kristendomen under korståget. Korståget anses dock inte vara en historisk händelse.

Att etablera den kristna kyrkan som en institution i Finland har förmodligen orsakat viss motstånd i den inhemska finländska befolkningen, som berättat i legenden om bonden Lalli. Det är dock troligt att den västra eller östra kristendomen hade spridit sig till Finland redan under Finlands förhistoria. Det har funnits spår om detta till exempel i gravar som hittats under arkeologiska grävningar. Konungariket Sverige började bara bildas under 1100-talet. Det område som nu är Finland flyttade till eller bildades som en del av den svenska riket gradvis under 1100- eller 1200-talet. De flesta individer i området pratade finska eller samiska dialekter.

År 857

857 CE

- Earldom of Jelling
- Kingdom of Vestfold
- K. Hålogaland
- Earldom of Hordaland
- Tiunda Chieftdom
- K. Westrogothia

Namn på områden

Sverige införlivade inte markområden som var Finland mer än ett litet område som kallades Finland (tidigare än den svenska tiden)

Norway

Lais

G. Helsingia

Sweden

Denmark

NH
SH

Visby

Gotland

Estland

Novgorod

1326

"Sannfinländarna" kan inte sin historia. Bara detta område Finland införlivades som tidigare Finland

- Kingdom of Denmark
- Kingdom of Sweden
- Holy Roman Empire
- Novgorod Republic

Great Britain

Sverige har inte koloniserat Finland
mer än till en pytteliten del av
landområdet som kallas Finland

1763

	Kingdom of Denmark
	Kingdom of Sweden
	K. Great Britain
	Holy Roman Empire
	Russian Empire

Bara denna ytan var Finland
som Sverige införlivade

F
I
N
L
A
N
D